

Onderwerp jaarstukken 2012 Groninger Museum en Kwartaalrapportage 1 van 2013

Steller S de Graaf

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 60 55 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 13.3754879

Datum - 3 JUL 2013 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Het Groninger Museum heeft, conform onze subsidievoorwaarden, de definitieve jaarstukken 2012 en de 1^e kwartaalrapportage 2013 aangeleverd. Wij hebben deze documenten samen met de provincie Groningen vanuit onze toezichthoudende rol geanalyseerd. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de stukken tijdig zijn aangeleverd en voldoen aan de door ons gewenste kwaliteit. Op basis van de jaarstukken 2012 hebben wij besloten om de gemeentelijke subsidie 2012 vast te stellen. Via deze brief willen wij u informeren over onze bevindingen.

Jaarstukken 2012

Het jaar 2012 heeft in het teken gestaan van het uitvoeren van de reorganisatie van het museum. Door deze reorganisatie én met name door de éénmalige bijdragen van beide overheden is de financiële positie van het museum in het jaar 2012 fors verbeterd. Het definitieve resultaat 2012 van het Groninger Museum bedraagt € 1.547.397 positief. Deze cijfers liggen grotendeels in lijn met de eerder afgegeven prognose in de kwaeraalrapportages; u bent daarover steeds door ons geïnformeerd. Zoals eerder aangeven heeft het museum de exploitatie van het café verkocht. Als gevolg van deze verkoop en in overleg met de accountant heeft het museum besloten om het negatief eigen vermogen van de Groninger Museumcafé BV van € 110.109 in 1 keer af te boeken én om een voorziening op te nemen voor het negatief eigen vermogen van € 92.015 van de Groninger Museum Enterprises BV. Deze eenmalige kosten drukken resultaat 2012 met in totaal ca. € 200.000. In dit verband merken we op dat het museum in haar rapportages 2012 de afwikkeling van de verkoop van de activiteiten van het café als onzekerheid in de prognose had aangegeven. Het resultaat 2012 op de

reguliere activiteiten (lees: exclusief de financiële impuls van beide overheden, de reorganisatiekosten en resultaat deelnemingen) bedraagt ca. € 50.000 negatief. Dit is in lijn met de afgegeven prognoses en is veroorzaakt door nasleep van de financiële problemen ((meerkosten ontslagprocedure), afboeken kosten afgevoerde tentoonstellingen, ineens afboeken van de negatieve deelneming van het Museumcafé). Daarmee heeft het museum een opgeschoonde begroting voor 2013.

Overige korte toelichtingen op de jaarrekening 2012 van met museum:

- Het aantal betalende bezoekers 2012 bedraagt 151.188 (totaal aantal bezoekers: 177.178). Ondank de zeer moeilijke start in het eerste kwartaal van 2012 met de geprogrammeerde tentoonstellingen ligt het aantal betalende bezoekers 2012 nagenoeg gelijk aan de neerwaarts bijgestelde prognose van 150.000 betalende bezoekers. Bekeken vanuit dat perspectief is het een goed resultaat.
- De gemiddelde entreprijs 2012 is lager dan verwacht doordat steeds meer bezoekers gebruik maken van de museumkaart of een kortingsactie. In dit verband wordt opgemerkt dat het uitkeringspercentage van Stichting Museumkaart onder druk staat.
- Door de reorganisatie en de verkoop van de activiteiten van het café is het aantal fte gedaald van 65,45 naar 45,88. Door de vertraging van de reorganisatie als gevolg van de ontslagprocedure zijn de reorganisatiekosten zoals verwacht opgelopen van € 0,5 miljoen naar € 0,6 miljoen.
- Conform de afspraken is het museum in het jaar 2012 gestart met het vormen van de voorziening groot onderhoud museumgebouw. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt de voorziening gevoed en de onderhoudskosten voor het museum gedekt.

Zoals eerder in deze brief aangegeven is de financiële positie van het museum in het jaar 2012 fors verbeterd. De liquiditeitspositie van het museum is verbeterd doordat met de kapitaalinjectie van € 1,9 miljoen van de gemeente Groningen crediteuren zijn betaald. Hierdoor zijn de kortlopende schulden in het jaar 2012 fors afgenomen. Tegen de verwachting in heeft het museum het jaar 2012 kunnen afsluiten met een positief banksaldo. Door het positief resultaat 2012 is ook het eigen vermogen ultimo 2012 verbeterd en bedraagt € 470.172 positief (ultimo 2011: € 1.077.225 negatief). De omvang van het eigen vermogen in relatie tot de exploitatieomvang is nog te kwalificeren als onvoldoende. Het is dan ook van belang dat het museum de aankomende jaren afsluit met positieve exploitatieresultaten, waardoor het eigen vermogen verder kan toenemen.

De Jaarrekening 2012 is voorzien van een goedkeurende controleverklaring, de managementletter en het verslag van de accountant. Kort samengevat geeft de accountant aan dat in het jaar 2012 de nodige stappen zijn gezet ter verbetering van de interne beheersing van het museum en dat in het jaar 2013 de focus dient te liggen op het verbeteren van een aantal belangrijke processen. Het gaat dan met name om de inmiddels gewijzigde processen en procedures ook formeel te beschrijven.

De bevindingen van de accountant zijn niet nieuw voor ons omdat in de rapporten van bureau HEC en WagenaarHoes ook een en ander is gezegd over de interne beheersing en de processen. Het museum heeft bij de verlening van de kapitaalsinjectie van 1,9 mln onder meer de opdracht gekregen om dit te verbeteren. Het Groninger Museum werkt momenteel aan het verder verbeteren van de interne beheersing. De planning is om dit in de zomer af te ronden inclusief afstemming met de accountant. Hiermee heeft het museum voldaan aan alle subsidievoorwaarden c.q. het traject reorganisatie en organisatieontwikkeling heeft afgerond. De verwachting is dat het museum in september 2013 een inhoudelijke en financiële verantwoording (inclusief accountantsverklaring) aanlevert bij beide overheden ter vaststelling van de gemeentelijke kapitaalinjectie en de provinciale doelsubsidie.

Eerste kwartaalrapportage 2013.

Het resultaat tot en met maart 2013 bedraagt € 71.577 positief. Het geprognosticeerd resultaat over geheel 2013 bedraagt € 92.717 positief. Dit is hoger dan het (conservatief) begroot resultaat 2013 van € 39.782 positief en is te wijten aan een aantal incidentele meevallers (afrekening Group of Seven en bijdrage derde beschrijving collecties) Vandaar dat het resultaat na kwartaal 1 niet leidt tot een veel hoger begroot resultaat over 2013. Op basis van de halfjaarcijfers kan de prognose voor 2013 nauwkeuriger worden geschat. Het aantal betalende bezoekers t/m maart 2013 bedraagt 66.166. Dit aantal is nagenoeg gelijk aan het begroot aantal betalende bezoekers. Over geheel 2013 verwacht het GM 185.000 betalende bezoekers.

In tegenstelling tot kwartaal 1 van 2012 is het museum het jaar 2013 dus goed begonnen en dat is een positief signaal. De bezoekersaantallen zijn goed, maar de gemiddelde entreprijs staat onder druk: steeds meer bezoekers komen met de Museumjaarkaart binnen of via een andere kortingsactie.. De liquiditeitsbuffer van €76.000 die wij per 2013 bij het reddingsplan hebben ingesteld voor het museum kan hiervoor zo nodig ingezet worden. Voor meerjarenonderhoudsprogramma van het museum is een second opinion door bureau Oranjewoud uitgevoerd als check op de geraamde kosten voor dit onderhoud zowel van ons als van het museum. Het museum heeft inmiddels

een voorziening gevormd voor de onderhoudskosten. De resultaten en besluitvorming worden rond de zomer verwacht.

In de ambtelijke toelichting op dit eerste kwartaal heeft het museum aangegeven de ruimte voor de museumwinkel te willen vergroten via een interne verbouwing. Ook zijn er plannen om de winkelactiviteiten uit te besteden om zodoende de inkomsten te vergroten en het risico te verminderen.

In de halfjaarrapportage zal het museum hierover nadere informatie. Zoals afgesproken informeren wij uw raad ook over deze halfjaarrapportage.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

6.5

Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande

Jaarstukken 2012

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

INHOUDSOPGAVE

Jaarstukken 2012	Pagina
Bestuursverslag	3
Jaarrekening	
<u>Geconsolideerd</u>	
Geconsolideerde balans per 31 december 2012	9
Geconsolideerde exploitatierekening 2012	10
Kasstroomoverzicht 2012	11
Geconsolideerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2012	15
Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2012	20
<u>Enkelvoudig</u>	
Enkelvoudige balans per 31 december 2012	28
Enkelvoudige exploitatierekening 2012	29
Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	30
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2012	31
Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening 2012	35
Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	41
Bestemming van het resultaat 2012	43
Tekenblad geconsolideerde rekening 2012	44

KPMG Aud
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatie doeleinden.
KPMG Accountants N.V.

BESTUURSVERSLAG

Algemeen

Consolidatie

De jaarrekening van het Groninger Museum is opgesteld volgens Richtlijn 640 (RJ 640) 'Organisaties zonder winststreven'. De jaarrekening van Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande over het boekjaar 2012 is geconsolideerd met de jaarrekeningen van de Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum, de Groninger Museumcafé BV, de Groninger Museumwinkel BV en Groninger Museum Enterprises BV.

Aan het hoofd van de groep staat Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande te Groningen. Omdat het bestuur van deze stichting beslissende invloed heeft op Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum (een meerderheid van de leden van de Raad van Toezicht heeft zitting in beide stichtingsbesturen) is consolidatie verplicht. Daarnaast bezit de Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande 100% van de aandelen van de Groninger Museum Enterprises BV; Groninger Museum Enterprises BV bezit 100% aandelen van Groninger Museumcafé BV en Groninger Museumwinkel BV.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge transacties tussen de vier hiervoor genoemde entiteiten geëlimineerd.

Statutaire namen

- Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande
- Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum
- Groninger Museum Enterprises BV
- Groninger Museumcafé BV
- Groninger Museumwinkel BV

Vestigingsplaats

- Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande:
Groningen, nummer KvK 02058065
- Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum:
Groningen, nummer KvK 41013490
- Groninger Museum Enterprises BV:
Groningen, nummer KvK 01171769
- Groninger Museumcafé BV:
Groningen nummer KvK 02037808
- Groninger Museumwinkel BV:
Groningen, nummer KvK 01171773

Rechtsvorm

- Groninger Museum - Stichting
- Kunstbezit en Oudheden - Stichting
- Groninger Museum Enterprises - Besloten Vennootschap
- Groninger Museumcafé - Besloten Vennootschap
- Groninger Museumwinkel - Besloten Vennootschap

KPMG

KPMG Audit

Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.

Paraaf voor identificatie doeleinden:

**Samenstelling Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande
per 11 april 2013**

Raad van Toezicht

- N. van Hulst
- J.M. Sanders-Mol
- M.G.J. Duijvendak
- H.J. Pijlman
- I. Boogaarts

**Samenstelling bestuur Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum
per 11 april 2013**

Bestuur

- N. van Hulst
- J.M. Sanders-Mol
- M.G.J. Duijvendak
- H.J. Pijlman
- I. Boogaarts

Aandeelhouder Groninger Museum Enterprises BV per 31 december 2012
Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande

Aandeelhouder Groninger Museumcafé BV per 31 december 2012
Groninger Museum Enterprises BV

Aandeelhouders Groninger Museumwinkel BV 31 december 2012
Groninger Museum Enterprises BV

Bestuur c.q. directie Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande 2012

Algemeen directeur tot en met 31 augustus 2012

- G.H.B. Verberg

Algemeen directeur vanaf 1 september 2012

- A.R.W. Blühm

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG ACCOUNTANTS N.V.

Doel

De Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande heeft als doel: het bijeenbrengen en verzorgen van voorwerpen van geschiedkundige, kunsthistorische en actueel kunstzinnige aard, het exploiteren van musea, expositiegebouwen en dergelijke, het bevorderen van de belangstelling op geschiedkundige, kunsthistorische en artistiek gebied, het organiseren van tentoonstellingen en evenementen en het geven van voorlichting, een en ander in de meest ruime zin van het woord.

Resultaat

De geconsolideerde rekening 2012 sluit met een positief resultaat van € 1.616.686.

Het resultaat is als volgt opgebouwd:

Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande	€ 1.547.397
Correcties die geconsolideerd al zijn verwerkt	€ 92.015
Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum	€ 15.855 -/-
Groninger Museumcafé BV	€ 68.941
Groninger Museumwinkel BV	€ 26.445 -/-
Groninger Museum Enterprises BV	€ 49.367 -/-
Geconsolideerde resultaat 2012	€ 1.616.686

In onderstaand overzicht worden de grootste verschillen verklaard van de rekening 2012 ten opzichte van rekening 2011:

Bedragen X € 1000	Rekening 2012	Rekening 2011	Afwijking
Exploitatiesubsidies	4.788	4.731	57
Budgetsubsidie huur	442	442	
Entreegelden	1.179	1.189	-10
Omzet collecties	1.023	614	409
Omzet presentaties	730	792	-62
Omzet educatie	27	21	6
Omzet commercieel	839	1.203	-364
Diverse baten	2.503	84	2.419
Omzet totaal	11.531	9.076	2.455
Personeelskosten	3.389	3.803	414
Kapitaallasten	369	291	-78
Huisvesting	1.877	1.755	-122
Algemene kosten	507	488	-19
Kosten collecties	876	478	-398
Kosten presentaties	1.690	2.649	959
Kosten educatie	120	181	61

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor: identificatieblinden
KPMG Accountants N.V.

Kosten commercieel	289	377	88
Diverse lasten	741	348	393
Financiële lasten	56	98	42
Kosten totaal	9.914	10.469	-555
Resultaat	1.617	-1.393	3.010

Hieronder volgt een nadere toelichting op de belangrijkste afwijkingen:

Exploitatiesubsidies

Door exploitatiesubsidies zijn conform beschikking provincie Groningen als de gemeente Groningen. De subsidies zijn tot en met het jaar 2011 definitief afgerekend.

Entreegelden

Per 1 april 2012 zijn de toegangsprijzen van het Groninger Museum gemiddeld met € 2,50 verhoogd. Mede door deze verhoging, en waarschijnlijk de slechte economische tijden, komen er steeds meer bezoekers binnen met een museumkaart of via een kortingsactie. Ook verlaagde de Stichting Museumkaart het uitkeringspercentage met 2% naar 65% van de gemiddelde toegangsprijs. Hierdoor is de gemiddelde toegangsprijs per betalende bezoekers onder druk komen te staan. In de begroting van 2012 werd uitgegaan van een gemiddelde toegangsprijs van € 8,26, de realisatie over 2012 laat een gemiddelde toegangsprijs per betalende bezoeker zien van € 7,80.

Collecties

De overschrijding aan de kostenkant wordt veroorzaakt door de aankoop van de zilvercollectie Hofman-Westerhof en de aankoop van het kunstwerk *Grapes* van Ai Weiwei. Deze aankopen zijn mede gefinancierd door diverse externe fondsen; vandaar de overschrijding aan de opbrengstenkant.

Presentaties

Het tentoonstellingsprogramma van 2012 was aanzienlijk goedkoper als 2011. In de post presentaties is ook de afboeking van het project *Grosvenor Group* verantwoord.

Commerciële activiteiten

Groninger Museumcafé BV

Het exploitatieresultaat over 2012 laat een positief resultaat zien van € 68.941. Dit wordt veroorzaakt door de afboeking van de rekening-courant verhouding door het Groninger Museum. Op 1 september 2012 is de exploitatie van het Groninger Museumcafé BV verkocht aan een externe partij. Het Groninger Museum ontvangt over de omzet een vergoeding van 10% oplopend tot 12%. Daarnaast ontvangt het Groninger Museum een vergoeding voor het gebruik van de inventaris van 2% over de omzet. Zoals het nu lijkt wordt de Groninger Museumcafé BV in 2013 opgeheven.

Groninger Museumwinkel BV

Het exploitatieresultaat laat voor 2012 een negatief resultaat zien van € 26.445. In september 2012 zijn de voorraden van de Groninger Museumwinkel BV geteld. De voorraden zijn conform de grondslagen van het Groninger Museum gewaardeerd, de waardering kwam ongeveer € 25.000 lager uit dan de voorraad die in de administratie van de Groninger Museumwinkel BV was verwerkt. Het bedrag is direct ten laste van de exploitatie gebracht.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft

Pareel voor identificatie doeleinden
KPMG Accountants N.V.

Diverse baten

De eenmalige financiële bijdrage van de gemeente Groningen en de bijdrage van de provincie Groningen ten behoeve van de reorganisatie zijn verantwoord onder deze post. Daarnaast zijn de inkomsten van Stichting Kunstbezit en Oudheden onder deze post opgenomen.

Personeelskosten

De reorganisatie van het Groninger Museum is in 2012 afgewikkeld. Alle kosten en incidentele opbrengsten zijn meegenomen, het resultaat is dat het aantal FTE gedaald is van 65,45 naar 45,88.

Kapitaallasten

De kapitaallasten laten een overschrijding zien ten opzichte van 2011 van € 78.798. Deels wordt dit veroorzaakt door de extra afschrijving van de goodwill en de extra afschrijving van de appartementen in Haren.

Huisvesting

Het Groninger Museum wordt gehuurd van de gemeente Groningen dienst RO/EZ. De huursom over 2012 bedroeg € 441.982. Het Groninger Museum ontvangt jaarlijks een budgetsubsidie van € 441.982 voor de huur van de gemeente Groningen dienst RO/EZ. De stijging van de huisvestingskosten wordt veroorzaakt door het opnemen van de voorziening groot onderhoud Groninger Museum en de extra voorziening onderhoud depot.

Algemene kosten

Door langdurige ziekte is er een overschrijding ontstaan op de post automatisering. Het Groninger Museum moest een extern bedrijf inhuren om de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen garanderen.

Kosten Educatie

De kosten Educatie zijn ten opzichte van 2011 sterk gedaald. Dit wordt veroorzaakt door de GM collector. In 2011 werd de De GM collector aan alle bezoekers verstrekt, vanaf 2012 is de GM collector vervangen door een grotere versie, een soort creditcard met een Rif chip, die weer wordt ingeleverd door de bezoeker.

Diverse lasten

Onder deze post zijn de kosten verantwoord die zijn gemaakt voor de reorganisatie van het Groninger Museum.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Door de verbeterde liquiditeitspositie van het Groninger Museum in 2012 zijn de rentekosten afgenomen.

KPMG

KPMG Audit

Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

Ontwikkelingen 2012

Reorganisatie

Het afgelopen jaar, 2012, stond in het teken van de reorganisatie van het Groninger Museum. De gemeente Groningen en provincie Groningen stelden beiden een eenmalige bijdrage ter beschikking ten behoeve van de reorganisatie van het Groninger Museum. Voorwaarde voor deze eenmalige bijdrage was dat de reorganisatie voor 1 juli 2012 werd uitgevoerd. Begin juni 2012 werden de ontslagvergunningen verleend door het UWV hierdoor kon de reorganisatie van het Groninger Museum ten uitvoer worden

(mede) betrekking heeft.

Paraf voor de financiële toelichtingen

aan de jaarrekening 2012

gebracht. Hiermee werd ook voldaan aan de subsidievoorwaarden die waren gesteld aan de éénmalige subsidie van de gemeente en provincie Groningen. Door de uitvoering van de reorganisatie en de éénmalige bijdragen van de gemeente en provincie Groningen werd de continuïteit van het Groninger Museum gewaarborgd.

Ontwikkelingen 2013

Binnen de organisatie van het Groninger Museum worden de volgende risico's onderkend:

Liquiditeit

Door de uitvoering van de reorganisatie en door de éénmalige bijdrage van de gemeente Groningen begin 2012 is de acute liquiditeitsproblematiek opgelost. In de loop van 2012 bleef de liquiditeitspositie van het Groninger Museum echter kwetsbaar. Door de reorganisatie en de daarmee gepaard gaande kostenbesparingen laat het liquiditeitsoverzicht voor 2013 een sterk verbeterde liquiditeitspositie zien.

Bezoekers

De geprognosticeerde gemiddelde entreprijs per betalende bezoeker staat onder druk. In de eerste maanden van 2013 kwamen 59,8% van de bezoekers binnen met een museumkaart, in 2012 was het percentage 46,1%. In februari 2013 maakte de Stichting Museumkaart bekend dat de gemiddelde toegangsprijs van het Groninger Museum wordt verhoogd van € 9,07 naar € 11,16. Ook maakt de Stichting Museumkaart bekend dat het uitkeringspercentage wordt verlaagd van 67% naar 65% van de gemiddelde toegangsprijs van het Groninger Museum. De begroting van 2013 gaat uit van een geprognosticeerde gemiddelde toegangsprijs van € 8,26, door de hiervoor genoemde feiten en besluiten is de verwachting dat de gemiddelde toegangsprijs per betalende bezoekers over 2013 net boven de € 8 uitkomt.

Revitalisatie

De revitalisatie is Europees aanbesteed door de gemeente Groningen dienst RO/EZ. Over de risico's en financiering van de revitalisatie zijn afspraken gemaakt tussen de dienst RO/EZ en het Groninger Museum. De afspraken zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Het project Revitalisatie Groninger Museum wordt in 2013 afgerekend met het Samenwerkingsverband Noord-Nederland. Hierbij moet worden aangetekend dat de hoogte van de subsidiabele kosten en de daarbij behorende subsidiebedragen pas in 2013 definitief worden vastgesteld. Een eventuele navordering kan als risico worden aangemerkt.

Leningen U/G

Het Groninger Museum heeft op 31 december 2012 nog één lening uitstaan. Het betreft een lening aan de Groninger Museumwinkel BV waarvan op 31 december 2012 nog € 40.836 openstaat.

Groningen, 11 april 2013

A.R.W. Blühm
Algemeen Directeur

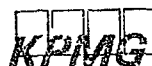
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Parasaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

Geconsolideerde balans per 31 december 2012
Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande

		<u>2012</u>		<u>2011</u>	
		<u>Euro</u>	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
<u>Vaste activa</u>					
Immateriële vaste activa	1			242.795	
Materiële vaste activa	2	<u>2.750.502</u>		<u>2.987.412</u>	
			2.750.502		3.230.207
<u>Flottende activa</u>					
Voorraad	3	203.323		325.563	
Onderhanden projecten	4	109.807		561.133	
Vorderingen	5	1.235.810		2.477.109	
Liquide middelen	6	<u>130.190</u>		<u>43.995</u>	
			1.679.130		3.407.799
			<u><u>4.429.632</u></u>		<u><u>6.638.006</u></u>
 <u>Groepsvermogen</u>					
Eigen vermogen	7	1.219.066		-397.620	
<u>Voorzieningen</u>					
	8	260.736		86.183	
<u>Langlopende schulden</u>					
	9	1.789.064		1.844.675	
<u>Kortlopende schulden</u>					
	10	1.160.766		5.104.768	
			<u><u>4.429.632</u></u>		<u><u>6.638.006</u></u>

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
 Paraaf voor identificatiedoeleinden
 KPMG Accountants N.V.

Geconsolideerde exploitatierekening 2012

	Rekening GM 2012 €	Rekening GM 2011 €	Afwijking rekening 12 <-> rekening 11 €
--	-----------------------------	-----------------------------	--

Omzet

12 Exploitatiesubsidies	4.787.903	4.731.003	56.900
13 Budgetsubsidie	441.982	441.982	
14 Entreegelden	1.179.228	1.189.013	-9.785
15 Omzet collecties	1.023.969	614.066	409.903
16 Omzet presentaties	730.265	792.970	-62.705
17 Omzet educatie	27.263	20.571	6.692
18 Omzet commerciële activiteiten	839.178	1.203.401	-364.223
19 Diverse opbrengsten	2.501.684	83.023	2.418.661

Omzet totaal 11.531.472   9.076.029   2.455.442

Bedrijfskosten

20 Personeelskosten	3.389.625	3.803.731	414.106
21 Afschrijvingskosten	369.864	291.066	-78.798
22 Huisvesting	1.876.755	1.755.276	-121.480
23 Algemene kosten	507.118	487.935	-19.183
24 Kosten commerciële activiteiten	289.150	377.462	88.312
25 Kosten collecties	876.153	478.303	-397.850
26 Kosten presentaties	1.689.782	2.649.073	959.291
27 Kosten educatie	120.042	181.515	61.473
28 Diverse kosten	740.306	346.986	-393.320

Bedrijfskosten totaal 9.858.795   10.371.347   512.552

Bedrijfsresultaat 1.672.677   -1.295.317   2.967.994

29 Rentelasten en soortgelijke kosten -55.991   -97.981   41.990

Bedrijfsresultaat uit gewone bedrijfsvoering	1.616.686	-1.393.298	3.009.984
---	------------------	-------------------	------------------

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d o

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identicaal overgenomen
KPMG Accountants NV

Kasstroomoverzicht

<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Geconsolideerde resultaat	1.616.686	-1.393.299
Dotatie voorzieningen	174.554	19.628
Afschrijvingen	369.864	291.066
<u>Mutaties werkkapitaal</u>	2.161.104	-1.082.605
Afname voorraden	122.240	20.755
Afname vorderingen	1.241.299	-553.514
Afname onderhanden werk	451.326	235.968
Afname kortlopende schulden	-3.944.002	938.739
	<u>-2.129.137</u>	641.948
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>31.967</u>	<u>-440.657</u>
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-90.159	-165.241
Desinvesterings in immateriële vaste activa	200.000	
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>109.841</u>	<u>-165.241</u>
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Ontvangen leningen		690.691
Aflossing langlopende schulden	-55.613	-41.623
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>-55.613</u>	<u>649.068</u>
<u>Mutatie geldmiddelen</u>	<u>86.195</u>	<u>43.170</u>
<u>Toelichting geldmiddelen</u>		
Stand liquide middelen per 01-01	43.995	145.423
Stand liquide middelen per 31-12	130.190	43.995
<u>Mutatie liquide middelen per 31-12</u>	<u>86.195</u>	<u>-101.428</u>
Stand bankkrediet per 01-01		-496.690
Stand bankkrediet per 31-12		-352.091
<u>Mutatie bankkrediet per 31-12</u>		<u>144.599</u>
<u>Mutatie liquide middelen per 31-12</u>	<u>86.195</u>	<u>43.171</u>

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform de inrichtingsvereisten van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en Richtlijnen voor de jaarverslaggeving RJ640.

De toegepaste waarderingsgrondslagen gaan uit van de historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva tegen nominale waarde opgenomen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van één kalenderjaar.

Continuïteit

In 2012 heeft er een kapitaalinjectie van zowel de gemeente Groningen als van de provincie Groningen plaatsgevonden waardoor het vermogen en de financieringspositie sterk is verbeterd. Op basis hiervan is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande, statutair gevestigd te Groningen, bestaan voornamelijk uit het exploiteren van een museum.

Algemeen

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva, en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. De opbrengsten en kosten zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Dit betreft alle opbrengsten die gaan over het verslagjaar, inclusief toegezegde nog niet ontvangen bijdragen.

De cijfers over 2011 zijn geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2012 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Consolidatie

In de jaarrekening van Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande zijn de financiële gegevens geconsolideerd van Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum en de volgende groepsmaatschappijen:

- Groninger Museum Enterprises BV
- Groninger Museumcafé BV
- Groninger Museumwinkel BV

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten

KPMG Audit

Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waarderingsveranderingen in de winst- en verliesrekening maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële Instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Financiële Instrumenten die deel uitmaken van een handelsportefeuille

Financiële instrumenten (activa en verplichtingen) die worden aangehouden voor handelsdoeleinden worden gewaardeerd tegen reële waarde en wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de winst- en verliesrekening. In de eerste periode van waardering worden toerekenbare transactiekosten als last in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Immateriële vaste activa

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen en het belang van de groep in de netto reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en de "voorwaardelijke" verplichtingen van de overgenomen deelneming, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De geactiveerde goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die is bepaald op 10 jaar.

Materiële vaste activa

De kunstschaten en inventaris alsmede de Menkemaborg zijn op nihil (PM) gewaardeerd. De overige materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. De afschrijving start vanaf het moment van ingebruikneming. De kosten voor periodiek groot onderhoud depot komen ten laste van de daarvoor gevormde voorziening. De overige kosten groot onderhoud -voor zover deze ten laste van het Groninger Museum komen- worden ten laste van het resultaat gebracht op het moment dat deze zich voordoen.

Op 'terreinen' wordt niet afgeschreven. De grondslagen zijn als volgt:

- Machines: Lineaire afschrijving in 5 jaar
- Automatisering: Lineaire afschrijving in 5 jaar
- Project E-synergy: Lineaire afschrijving in 5 jaar
- Inventaris: Lineaire afschrijving in 5 jaar
- Vervoermiddelen: Lineaire afschrijving 5 jaar
- Depot: Lineaire afschrijving 30 jaar
- Verbouwing: Lineaire afschrijving 10 jaar
- Appartementen: Lineaire afschrijving 30 jaar rekening houdend met een restwaarde

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd.

Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten zijn begrepen de kosten die direct betrekking hebben op het project, kosten van ontwerp en assistentie, en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de winst en verlies rekening als last verwerkt. Projecten worden toegerekend aan het jaar waarin meer dan 50% van de duur van het project valt.

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatie doeleinden

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen de inkoopprijs of lagere netto- opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde is bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen, liquide middelen en schulden

De waardering van vorderingen is toegelicht onder het hoofd financiële instrumenten.

Voorziening

Met aanwijsbare verplichtingen en risico's wordt rekening gehouden in de vorm van voorzieningen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt eveneens een voorziening gevormd gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan.

Voor verwachte kosten inzake jubileumuitkeringen is eveneens een voorziening gevormd.

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij het pensioenfonds; daarom is er géén voorziening opgenomen.

Pensioenen

De stichting is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds. De door het fonds verzorgde pensioenregeling is aan te merken als een toegezegde bijdrageregeling. Verplichtingen ten aanzien van bijdragen aan pensioenregelingen en daaraan gerelateerde regelingen op basis van beschikbare premies worden als last in de exploitatierekening verwerkt in de periode waarop deze betrekking hebben.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd financiële instrumenten.

Subsidies

Subsidies ter compensatie van door het Groninger Museum gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst- en verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Aandeel van resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen, vlottende effecten en het bankkrediet.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden.
KPMG Accountants N.V.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31-12-2012

Vaste activa

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Goodwill EUR	Totaal EUR
Stand per 1 januari 2012		
Aanschafprijs	346.850	346.850
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-104.055	-104.055
Boekwaarde	242.795	242.795
<i>Mutaties in de boekwaarde</i>		
Afschrijvingen	-42.795	-42.795
Overige mutaties	-200.000	-200.000
Mutaties in boekwaarde	-242.795	-242.795
Stand per 31 december 2012		
<u>Stand per 31 december 2012</u>		
Aanschafprijs	346.850	346.850
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-346.850	-346.850
Boekwaarde		

Immateriële vaste activa betreft betaalde goodwill aankoop aandelen Groninger Museumcafé BV. Per 1-9-2012 is de exploitatie van de Groninger Museumcafé BV verkocht aan een externe partij. De ontvangen opbrengst ad € 200.000 uit hoofde van de verkoop is in mindering gebracht op de post goodwill.

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Menkemaborg & kunstschaten EUR	Inventaris & machines EUR	Gebouwen & terrein EUR	Vervoer middelen EUR	Automatisering & beveiliging EUR	Totaal EUR
--------------------------------------	---------------------------------	------------------------------	----------------------------	--	---------------

Stand per 1 januari 2012

Aanschafprijs	PM	978.849	2.826.253	99.735	925.581	4.830.418
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	PM	-699.387	-500.148	-72.968	-570.503	-1.843.006
Boekwaarde	PM	279.462	2.326.105	26.767	355.078	2.987.412
<i>Mutaties in de boekwaarde</i>						
Investeringen	PM	58.188			43.393	101.581
Desinvestering	PM			-11.422		-11.422
Afschrijvingen	PM	-73.386	-125.156	-15.345	-113.182	-327.069
Saldo	PM	264.264	2.200.949		285.289	2.750.502

Het totaalbedrag aan afschrijvingen over 2012 is € 369.864. Hiervan is € 42.795 verantwoord onder de post immateriële vaste activa.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

11 APR. 2013

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31-12-2012

Menkemaborg & kunstschaten EUR	Inventaris & machines EUR	Gebouwen & terrein EUR	Vervoer middelen EUR	Automatisering & beveiliging EUR	Totaal EUR
--------------------------------------	---------------------------------	------------------------------	----------------------------	--	---------------

Stand per 31 december 2011

Aanschafprijs	PM	1.037.037	2.826.253	88.313	968.974	4.920.577
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	PM	-772.773	-625.304	-88.313	-683.685	-2.170.075
Boekwaarde	PM	264.264	2.200.949		285.289	2.750.502

Viottende activa

3. Voorraad

		<u>2012</u>	<u>2011</u>
Voorraad Groninger Museum		71.517	155.070
Voorraad Groninger Museumwinkel BV		131.806	144.352
Voorraad Groninger Museumcafé BV			26.142
Saldo 31 december		203.323	325.563

De catalogi zijn verantwoord onder de post voorraad Groninger Museumwinkel BV.

4. Onderhanden projecten

		<u>2012</u>	<u>2011</u>
Projecten 2012			659.510
Projecten 2013: Nordic Art, Marc Bijl, Veendorp Collectie, Het verdrongen land, Fuck Off part two en Collectieboek		109.807	-158.668
Projecten 2015: The Grosvenor Group			60.291
Saldo 31 december		109.807	561.133

Het betreft hier de voorfinanciering van de projecten uit het werkplan en het meerjarenperspectief van het Groninger Museum. Als grondslag wordt gehanteerd dat projecten worden toegerekend aan het jaar waarin meer dan 50% van de duur van het project valt.

5. Vorderingen

		<u>2012</u>	<u>2011</u>
Debiteuren		558.739	491.435
Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN)		167.778	1.509.332
Provincie Groningen		9.080	18.160
Vorderingen projecten		244.322	46.357
Overlopende activa		145.673	253.484
Te ontvangen btw		110.218	158.341
Saldo 31 december		1.235.810	2.477.109

Het betreft hier de stand van de nominale debiteuren, gecorrigeerd met de onderlinge vorderingen. De vordering op het SNN betreft de afwikkeling van de subsidie voor de revitalisatie. De ontvangen subsidie wordt doorbetaald aan de gemeente Groningen dienst RO/EZ en staat als zodanig ook verantwoord onder de kortlopende schulden Gemeente Groningen. Onder de vorderingen is een bedrag opgenomen van € 28.000 met een looptijd langer dan één jaar.

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31-12-2012

6. Liquide middelen	2012	2011
Kas	41.455	42.450
Rabobank	88.735	1.545
Saldo 31 december	130.190	43.995

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31-12-2012

PASSIVA	2012	2011
----------------	-------------	-------------

7. Eigen vermogen

Kapitaal	45	45
Nominaal vermogen legaten	327.169	327.169
Algemene reserve	-724.834	668.465
Geconsolideerd resultaat	1.616.686	-1.393.299

Saldo 31 december	1.219.066	-397.620
--------------------------	------------------	-----------------

<u>Verloop eigen vermogen</u>	<u>Kapitaal</u>	<u>Nominaal ver- mogen legaat</u>	<u>Algemene reserve</u>	<u>Resultaat</u>	<u>Totaal 2012</u>
Stand per 1 januari 2012	45	327.169	668.465	-1.393.299	-397.620
<i>Mutaties</i>					
Resultaat 2012				1.616.686	1.616.686
Resultaatbestemming			-1.393.299	1.393.299	
<u>Stand per 31 december 2012</u>	<u>45</u>	<u>327.169</u>	<u>-724.834</u>	<u>1.616.686</u>	<u>1.219.066</u>

8. Voorziening

	<u>Inventaris café</u>	<u>Groot onder- houd GM</u>	<u>Jubileum uitkering</u>	<u>Depot Hoogkerk</u>	<u>Voorziening totaal</u>
Voorziening per 01-01			20.000	66.183	86.183
Dotatie	5.893	107.850		63.849	177.592
Onttrekking			-3.039		-3.039
Voorzieningen per 31-12	5.893	107.850	16.961	130.032	260.736

Conform afspraken BAM en de gemeente Groningen is op basis van het Meerjaren Onderhouds Plan een voorziening gevormd.

9. Langlopende schulden

	<u>Lening 1</u>	<u>Lening 2</u>	<u>Lening 3</u>	<u>Totaal</u>
Hoofdsom	816.804	690.691	525.000	2.032.495
Afgelost tot en met 31-12-2011	-187.820			-187.820
Restant hoofdsom 01-01	628.984	690.691	525.000	1.844.675
Verstrekt in 2012				
Aflossingen in 2012	-33.524	-22.087		-55.611
Restant hoofdsom per 31-12	595.460	668.604	525.000	1.789.064

Lening 1: In 2000 verstrekt door de Gemeente Groningen met een looptijd van 24 jaar. Het rentepercentage is 5,9%, aflossing vindt eenmaal per jaar in de maand mei plaats ad € 41.623.

Lening 2: In 2011 verstrekt door de Gemeente Groningen met een looptijd van 20 jaar. Het rentepercentage is 4,2%, aflossing vindt middels annuïteiten per maand plaats ad € 4.325.

Lening 3: In 2010 verstrekt door de Rabobank Stad en Midden Groningen met een looptijd van 5 jaar. Het rentepercentage is 4,95%, de lening is aflossingsvrij. De verstrekte zekerheden voor deze lening zijn twee appartementen in Haren. De einddatum van deze lening is 31-12-2014.

11 APR. 2013

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31-12-2012

10. Kortlopende schulden	2012	2011
Crediteuren	603.518	3.487.527
Nog te betalen	112.627	177.469
Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN)	167.700	167.700
Vooruitontvangen gelden		567.600
Opgebouwde vakantiegeldrechten	145.411	169.125
Loonheffing en sociale lasten	131.510	183.256
Bankkrediet Rabobank		352.091
Saldo 31 december	1.160.766	5.104.768

Door de eenmalige bijdrage van de gemeente Groningen en de afwikkeling van diverse subsidies zijn de kortlopende schulden in 2012 sterk gedaald.

Niet in de balans opgenomen activa & verplichtingen**Verplichtingen***Lease*

Crow hefplateau; looptijd tot in 2016; jaarbedrag € 4.284
 Still heftruck; looptijd tot in 2017; jaarbedrag € 4.413
 Daf vrachtauto; looptijd tot in 2017; jaarbedrag € 16.917
 Avaya telefooncentrale; looptijd tot in 2013; jaarbedrag € 10.084
 Autobar frisdrankautomaat; looptijd tot 30-3-2016; jaarbedrag € 702

Contracten

Ricoh Nederland BV; looptijd tot in 2015; jaarbedrag € 33.379
 Schoonmaakbedrijf de Wit; looptijd tot in 2016; jaarbedrag € 134.161
 Douwe Egberts Coffee Systems Nederland BV; looptijd tot in 2016; jaarbedrag € 2.530
 Max Cohen; looptijd tot in 2014; jaarbedrag € 60.000

Rechten

Bos & Bos; looptijd tot in 2017; jaarbedrag € 8.000

Huur

Voorts wordt het museum gehuurd van de gemeente Groningen. De huursom over 2012 bedroeg € 441.982. voor het genoemde bedrag wordt jaarlijks een exploitatiesubsidie van de gemeente Groningen ontvangen

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
 Paraaf voor identificatie doeleinden
 KPMG Accountants

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <> rekening 11
--	-----------------------	-----------------------	--

12. Exploitatiesubsidie

Exploitatiesubsidie gemeente Groningen	3.547.500	3.523.500	24.000
Gemeente Groningen inzake depot	-56.497	-56.497	
Budgetsubsidie provincie Groningen	1.296.900	1.264.000	32.900

Subtotaal	4.787.903	4.731.003	56.900
------------------	------------------	------------------	---------------

Door de indexering zijn de exploitatiesubsidies van de gemeente Groningen en de Provincie Groningen hoger uitgevallen. De subsidies zijn tot en met het jaar 2011 definitief afgerekend.

13. Budgetsubsidie

Budgetsubsidie huur Groninger Museum	441.982	441.982	
--------------------------------------	---------	---------	--

Subtotaal	441.982	441.982	
------------------	----------------	----------------	--

14. Entreegelden

Gemiddelde entreeprijs per betalende bezoeker	7,80	7,40	
Aantal betalende bezoekers	<u>151.188</u>	<u>185.167</u>	<u>-33.979</u>
Omzet = gemiddelde prijs x aantal betalende bezoekers	1.179.228	1.371.007	-191.779
-/- toeslag projecten		-181.994	181.994

Subtotaal	1.179.228	1.189.013	-9.785
------------------	------------------	------------------	---------------

Bezoekersprofiel			
Volbetalende bezoekers	40.551	55.183	-14.632
Bezoekers met korting	28.884	36.277	-7.393
Museumjaarkaart	81.753	93.707	-11.954
Betalende bezoekers	151.188	185.167	-33.979
Museumweekend	4.484	2.317	2.167
Opening tentoonstelling	2.500	6.400	-3.900
BankGiro Loterij	658	3.040	-2.382
Educatieve projecten	2.500	3.125	-625
Commerciële ontvangsten	7.542	6.349	1.193
Overige bezoekers	8.306	7.624	682
Overige bezoekers	25.990	28.855	-2.865
Totaal bezoekers	177.178	214.022	-36.844

Gemiddelde omzet per betalende bezoeker	7,80	7,40	
--	-------------	-------------	--

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiezwecken
KPMG Accountants

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <> rekening 11
--	-----------------------	-----------------------	--

15. Omzet collecties

Verkoop ecta's e.d.	15.614	7.101	8.513
Opbrengst verhuur deel depot	89.836	89.068	768
Mondriaan Stichting	90.000	87.500	2.500
BankGiro Lotertj	300.000	300.000	
Bijdrage vrienden	6.000	28.500	-22.500
Gemeente Groningen bijdrage depot	56.497	56.497	
Provincie Inzake depot	45.400	45.400	
Bijdrage aankopen collectie	420.622		420.622

Subtotaal	1.023.969	614.066	409.903
------------------	------------------	----------------	----------------

Diverse fondsen hebben bijgedragen aan het aankopen van de Hofman zilvercollectie en het kunstwerk Grapes van de Chinese kunstenaar Alweiwei.

16. Omzet presentaties

Sponsoring / overname	547.437	646.175	-98.738
Verkoop catalogi	182.828	114.895	67.933
Diversen / educatie		31.900	-31.900

Subtotaal	730.265	792.970	-62.705
------------------	----------------	----------------	----------------

De catalogi bij de projecten Iris van Herpen, Azzedine Alaïa, Jan Altink en de Group of Seven verkochten goed.

17. Omzet educatie

Omzet educatie	27.263	20.571	6.692
----------------	--------	--------	-------

Subtotaal	27.263	20.571	6.692
------------------	---------------	---------------	--------------

De omzet educatie bestaat uit de opbrengsten verkoop museummagazine en de bijdragen die worden ontvangen voor museumdocenten die de educatieve projecten uitvoeren.

18. Omzet commerciële activiteiten

Omzet Groninger Museumcafé BV	478.466	932.752	-454.286
Omzetvergoeding café	35.356		35.356
Omzet Groninger Museumwinkel BV	178.043	187.136	-9.093
Opbrengst commerciële activiteiten	128.314	51.173	77.141
Opbrengst huur ontvangsten	18.999	32.340	-13.341

Subtotaal	839.178	1.203.401	-364.223
------------------	----------------	------------------	-----------------

De omzet van de Groninger Museumcafé BV is tot en met 31 augustus 2012 verantwoord. Per 1 september 2012 is de exploitatie van de Groninger Museumcafé BV verkocht aan een externe partij. De opbrengsten die hieruit voortvloeien worden vanaf 1 september verantwoord onder de post omzetvergoeding café.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d d

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.

Paraf voor identificatie doeleinden
KPMG ACCOUNTANTS N.V.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <> rekening 11
--	-----------------------	-----------------------	--

19. Diverse opbrengsten

Pacht K en O		97	-97
Huur appartement Haren	10.944	10.944	
Diverse baten lopend jaar	90.740	71.982	18.758
Bijdrage gemeente Groningen en provincie Groningen	2.400.000		
Subtotaal	2.501.684	83.023	18.661

Onder de diverse baten zijn grotendeels de opbrengsten van Stichting Kunstbezit en Oudheden verantwoord. Tevens zijn hier ook de incidentele bijdragen van de gemeente Groningen en provincie Groningen opgenomen. De stijging van de post diverse baten wordt mede veroorzaakt door de extra uitkering van Stichting Museumkaart over 2011.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraf voor identificeerbare leden
KPMG ACCOUNTANTS

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <> rekening 11
--	-----------------------	-----------------------	--

20. Personeelskosten

Formatie GM	2.998.016	3.372.655	374.639
Tijdelijk personeel	220.714	241.220	20.506
Dienstkleding	4.716	23.906	19.190
Budget OR	2.990	1.797	-1.193
Personeelsactiviteit	11.234	14.810	3.576
Reiskosten woon-werkverkeer	20.061	27.972	7.911
Opleidingskosten	12.142	12.331	189
Kosten Arbodienst	7.378	16.033	8.655
Salarisadministratie	12.164	20.396	8.232
Overige personeelskosten	100.210	72.611	-27.599

Subtotaal	3.389.625	3.803.731	414.106
------------------	------------------	------------------	----------------

Op 31 december 2012 waren er 45,88 FTE werkzaam in het Groninger Museum, op 31 december 2011 65,45 FTE.
De samenstelling van de post personeelskosten 2012 is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Lonen en salarissen	€ 2.820.523	€ 2.644.235
Sociale lasten	€ 360.063	€ 376.659
Pensioenlasten	€ 306.992	€ 331.761
Overige personeelskosten	€ 391.609	€ 451.076
Subsidies en incidentele bijdragen reorganisatie	€ 489.562	
Totaal	<u>€ 3.389.625</u>	<u>€ 3.803.731</u>

21. Kapitaallasten

Afschrijving investeringen	369.864	291.066	-78.798
----------------------------	---------	---------	---------

Subtotaal	369.864	291.066	-78.798
------------------	----------------	----------------	----------------

22. Huisvesting

Huur Groninger Museum	441.982	441.982	
Depot Hoogkerk	266.152	243.895	-22.257
Voorziening groot onderhoud GM	107.850		-107.850
Voorziening vervanging inventaris café	5.893		-5.893
Contracten schoonmaak en lease	135.377	140.341	4.964
Onderhoud GM via RoEz	289.231	285.351	-3.881
Kosten onroerend goed	18.366	5.242	-13.124
Zakelijke lasten	173.484	175.222	1.738
Gas, water en licht	186.762	233.277	46.515
Overige huisvestingskosten	55.227	52.898	-2.329
Klein onderhoud en reparaties	26.473	28.653	2.180
Schoonmaakartikelen	24.181	31.344	7.163
Gereedschap	1.774	1.468	-306
Inkopen kantine	17.811	19.227	1.416
Doorbelasting kosten revitalisatie	126.192	96.376	-29.816

Subtotaal	1.876.755	1.755.276	-121.480
------------------	------------------	------------------	-----------------

De overschrijding van de huisvestingskosten wordt veroorzaakt door het treffen van voorzieningen voor groot onderhoud, vervanging inventaris café en voorziening onderhoud depot.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <-> rekening 11
--	-----------------------	-----------------------	---

23. Algemene kosten

Museumladder	11.639	12.794	1.155
Folder en Knipselkrant	23.492	7.969	-15.523
Overige kosten	10.731	6.010	-4.721
Marketing	22.928	15.476	-7.452
Contributies	16.660	15.064	-1.596
Kantoorkosten	29.502	36.708	7.206
Bankkosten	10.352	9.524	-828
Portkosten	15.901	15.027	-874
Datacommunicatie	57.771	54.087	-3.684
Controle-, advies- en administratiekosten	61.563	65.239	3.676
Kopieerkosten	39.320	29.973	-9.347
Representatie	17.015	29.911	12.896
Bestuurskosten	2.359	7.840	5.481
Reis- en verblijfkosten	15.187	12.484	-2.703
Jaarverslag	439	545	106
Kosten bedrijfsauto's	35.816	34.153	-1.663
Kosten beveiliging	5.944	12.162	6.218
Automatisering	101.843	82.519	-19.324
Overige algemene kosten	28.656	40.450	11.794
Subtotaal	507.118	487.935	-19.183

Door langdurige ziekte is er een overschrijding op de post automatisering ontstaan. Het museum moest hierdoor een extern bedrijf inhuren om de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen garanderen.

24. Kosten commerciële activiteiten

Kosten commerciële activiteiten	45.695	67.608	21.913
Kosten Inhuur derden	37.361	8.370	-28.991
Inkoop Groninger Museumcafé BV	142.344	255.001	112.657
Inkoop Groninger Museumwinkel BV	63.750	46.483	-17.267
Subtotaal	289.150	377.462	88.312

Hier worden de inkoop van de Groninger Museumcafé BV, de Groninger Museumwinkel BV en de ontvangsten en arrangementen van het Groninger Museum verantwoord.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d d

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <-> rekening 11
--	-----------------------	-----------------------	---

25. Kosten collecties

Aankoopbudget A,G en K	340.718	2.892	-337.826
Aankoopbudget porseleinfonds	10.500		-10.500
Aankoopbudget beeldende kunst	99.186	61.554	-37.632
Aankopen BankGiro Loterij	300.000	300.000	
Mondriaan Stichting	90.000	70.001	-19.999
Onderhoud collecties	6.606	9.863	3.257
Documentatie	1.293	2.643	1.350
Materialen	1.281	4.390	3.109
Transportkosten intern	548	621	73
Verzekering kunstcollectie	26.021	26.339	318

Subtotaal	876.153	478.303	-397.850
------------------	----------------	----------------	-----------------

Diverse fondsen hebben bijgedragen aan de aankoop van de Hofman zilvercollectie en het kunstwerk Grapes van Alweiwei.

26. Kosten presentaties

Netto kosten presentaties	1.689.782	2.649.073	959.291
---------------------------	-----------	-----------	---------

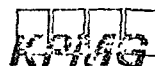
Subtotaal	1.689.782	2.649.073	959.291
------------------	------------------	------------------	----------------

In 2012 zijn de volgende tentoonstellingen georganiseerd: Alaïa, Jan Altink, Job & Nynke, Famille Verte, Yin Xiuzhen, Iris van Herpen en Group of Seven. De kosten van de tentoonstelling Grosvenor Group zijn afgeboekt. Om diverse redenen kon deze project niet worden uitgevoerd.

27. Kosten educatie

Website educatie	1.315	851	-464
Schoolprogramma's BO en VO	6.073	2.316	-3.757
Kinderactiviteiten algemeen	1.505	1.067	-438
Museumdocenten	22.428	26.726	4.298
Diverse kosten educatie	6.938	8.186	1.248
Project Juniorclub	6.081	3.475	-2.606
Boeken	3.070	2.513	-557
Abonnementen	5.181	3.618	-1.563
Kosten Infocentrum	67.451	132.763	65.312

Subtotaal	120.042	181.515	61.473
------------------	----------------	----------------	---------------

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Paraf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <-> rekening 11
--	-----------------------	-----------------------	---

28. Diverse kosten

Diverse lasten lopend jaar	126.371	117.383	-8.988
Kosten reorganisatie	600.333		-600.333
Kosten beleidsherstructurering	13.602	229.603	216.001

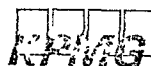
Subtotaal	740.306	346.986	-393.320
------------------	----------------	----------------	-----------------

De reorganisatie van het Groninger Museum is afgerond. Alle kosten zijn verwerkt in de post kosten reorganisatie.

29. Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten	55.991	97.981	41.990
-------------	--------	--------	--------

Subtotaal	55.991	97.981	41.990
------------------	---------------	---------------	---------------

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d a

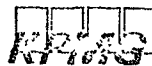
11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Peraaf voor identificatie doeleinden
KPMG Accountants N.V.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

STICHTING GRONINGER MUSEUM VOOR STAD EN LANDE

2012

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatie doeleinden
KPMG Accountants N.V.

Groninger Museum voor Stad en Lande
Enkelvoudige balans per 31 december 2012

		<u>2012</u>		<u>2011</u>	
		Euro	Euro	Euro	Euro
<u>Vaste activa</u>					
Materiële vaste activa	33	1.917.759		2.059.610	
Financiële vaste activa	34	<u>40.836</u>		<u>339.782</u>	
			1.958.595		2.399.392
<u>Viottende activa</u>					
Vorraad	35	71.518		155.070	
Onderhanden projecten	36	109.807		561.133	
Vorderingen	37	1.528.830		2.676.080	
Liquide middelen	38	<u>83.818</u>		<u>22.652</u>	
			1.793.973		3.414.935
			<u><u>3.752.568</u></u>		<u><u>5.814.327</u></u>
<u>Eigen vermogen</u>	39	470.172		-1.077.225	
<u>Voorziening</u>	40	352.752		86.183	
<u>Langlopende schulden</u>	41	1.789.064		1.844.676	
<u>Kortlopende schulden</u>	42	1.140.580		4.960.693	
			<u><u>3.752.568</u></u>		<u><u>5.814.327</u></u>

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
 Paraat voor identificatie gelander.
 KPMG Accountants N.V.

Enkelvoudige Exploitatierkening Groninger Museum 2012

	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <-> begroting 12
--	-----------------------	------------------------	-----------------------	--

Omzet

45 Exploitatiesubsidies	4.787.903	4.787.903	4.731.003	
46 Budgetsubsidie huur	441.982	441.982	441.982	
47 Entreegelden	1.179.228	1.363.450	1.189.013	-184.222
48 Pachten	68.696	44.345	44.340	24.351
49 Omzet collecties	787.845	623.665	712.766	164.181
50 Omzet presentaties	730.264	229.675	792.970	500.589
51 Omzet educatie	27.263	38.650	20.571	-11.387
52 Omzet commerciële activiteiten	147.313	85.550	83.513	61.763
53 Diverse baten	2.435.790	38.649	380.205	2.397.141
Omzet totaal	<u>10.606.284</u>	<u>7.653.868</u>	<u>8.396.363</u>	<u>2.952.416</u>

Bedrijfskosten

54 Personeelskosten	3.008.108	3.103.025	3.243.862	94.917
55 Afschrijvingskosten	266.157	183.379	230.476	-82.778
56 Huisvesting	1.820.475	1.961.892	1.675.955	141.417
57 Algemene kosten	470.016	389.558	406.846	-80.458
58 Kosten commerciële activiteiten	83.055	55.550	75.978	-27.505
59 Kosten collecties	630.253	494.422	576.902	-135.831
60 Kosten presentaties	1.689.782	1.119.175	2.649.373	-570.607
61 Kosten educatie	120.042	183.684	181.515	63.643
62 Diverse lasten	716.830	40.000	255.007	-676.830
Bedrijfskosten totaal	<u>8.804.718</u>	<u>7.530.685</u>	<u>9.295.914</u>	<u>-1.274.032</u>

Bedrijfsresultaat

63 Rentelasten en soortgelijke kosten	-52.045	-59.984	-109.528	-7.939
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u>1.749.521</u>	<u>63.199</u>	<u>-1.009.079</u>	<u>1.686.323</u>
64 Resultaat deelnemingen	-202.124		-18.000	-202.124

Bedrijfsresultaat na deelneming

1.547.397   **63.199**   **-1.027.079**   **1.484.199**

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d a

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants B.V.

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2012 van de Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande. Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst- en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening. De cijfers voor 2011 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2012 mogelijk te maken.

De gehanteerde begroting 2012 is het meerjarenperspectief 2010-2016 die in samenwerking met de Gemeente Groningen en de Provincie Groningen eind 2011 is opgesteld.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden,
KPMG Accountants N.V.

Vaste activa

33. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Kunst- schatten EUR	Inventaris & machines EUR	Gebouwen & terrein EUR	Vervoer middelen EUR	Automatisering & beveiliging EUR	Totaal EUR
---------------------------	---------------------------------	------------------------------	----------------------------	--	---------------

Stand per 1 januari 2011

Aanschafprijs	PM	809.634	1.864.143	99.735	819.278	3.592.790
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	PM	-561.252	-393.696	-72.968	-505.264	-1.533.180
Boekwaarde	PM	248.382	1.470.447	26.767	314.014	2.059.610
Mutaties in boekjaar						
Investeringen	PM	87.386	19.245		29.097	135.728
Desinvestering	PM			-11.422		-11.422
Afschrijvingen	PM	-73.386	-99.482	-15.345	-77.944	-266.157
Saldo	PM	262.382	1.390.210		265.167	1.917.759

Stand per 31 december 2012

Aanschafprijs	PM	897.020	1.883.388	88.313	848.375	3.717.096
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	PM	-634.638	-493.178	-88.313	-583.208	-1.799.337
Boekwaarde	PM	262.382	1.390.210		265.167	1.917.759

34. Financiële vaste activa

	Lening 1	Lening 2	Lening 3	Totaal
Hoofdsom	51.044	99.892	224.520	375.456
Afgeïst tot en met 31-12-2011	-5.104	-9.989	-20.581	-35.674
Restant hoofdsom	45.940	89.903	203.939	339.782
Aflossingen in 2012	-5.104	-89.903	-203.939	-298.946
Restant hoofdsom per 31-12	40.836			40.836

Lening 1: In 2011 verstrekt door het Groninger Museum aan de Groninger Museumwinkel BV met een looptijd van 10 jaar. Het rentepercentage is 4,9%, aflossing vindt maandelijks plaats ad € 425.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Beraaf voor identiteits en oorspronkelijk
KPMG Accountants

35. Voorraad museale activiteiten	2012	2011
Voorraad museumkaarten, kantoorartikelen en GM collector	71.517	155.070
Saldo 31 december	71.517	155.070

36. Onderhanden projecten

Projecten 2012		659.510
Projecten 2013: Nordic Art, Marc Bijl, Veendorp Collectie, Aiweiwei en Collectieboek	109.807	-158.668
Project 2015: The Grosvenor Group		60.291
Saldo 31 december	109.807	561.133

Het betreft hier de voorfinanciering van de projecten uit het werkplan en het meerjarenperspectief van het Groninger Museum. Als grondslag wordt gehanteerd dat projecten worden toegerekend aan het jaar waarin meer dan 50% van de duur van het project valt.

37. Vorderingen	2012	2011
Debiteuren	568.581	222.162
Gemeente Groningen	5.754	18.772
Provincie Groningen	9.080	18.160
Samenwerkingsverband Noord Nederland	167.778	1.509.332
Overlopende activa	145.674	172.295
Vordering projecten	244.321	332.976
Rekening-courantverhoudingen	277.424	244.042
Te ontvangen btw	110.218	158.341
Saldo 31 december	1.528.830	2.676.080

Het betreft hier de stand van de nominale debiteuren. De vordering op het SNN betreft de afwikkeling van de subsidie voor de revitalisatie. De ontvangen subsidies worden doorbetaald aan de gemeente Groningen dienst RO/EZ en staat als zodanig ook verantwoord onder de kortlopende schulden gemeente Groningen.

38. Liquide middelen

Kas	30.846	22.652
Rabobank	52.972	
Saldo 31 december	83.818	22.652

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d d

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants bv

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2012

PASSIVA	2012	2011
39. Eigen vermogen		
Kapitaal	45	45
Algemene reserve	-1.077.270	-50.191
Resultaat	1.547.397	-1.027.079
Saldo 31 december	470.172	-1.077.225

Verloop eigen vermogen	Kapitaal	Algemene reserve	Resultaat	Totaal
Stand eigen vermogen per 01-01	45	-50.191	-1.027.079	-1.077.225

Mutaties

Resultaat		1.547.397	1.547.397
Resultaatbestemming	-1.027.079	1.027.079	

Stand eigen vermogen per 31-12	45	-1.077.270	1.547.397	470.172
---------------------------------------	-----------	-------------------	------------------	----------------

Toelichting verschil eigen vermogen volgens de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening van de Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande

	2012	2011
Groepsvermogen	1.219.065	-397.620
Vermogen Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum	<u>748.893</u>	<u>764.750</u>
	470.172	-1.162.370
Vermogen Groninger Museumcafé BV		-68.810
Vermogen Groninger Museum Enterprises BV		-16.334
	470.172	-1.077.226

40. Voorziening

	Negatieve deelneming	Inventaris café	Groot onderhoud GM	Jubileum uitkering	Depot Hoogkerk	Voorziening totaal
Voorziening per 01-01				20.000	66.183	86.183
Dotatie		5.893	107.850		147.071	260.814
Resultaat deelneming	92.015					92.015
Onttrekking				-3.038	-83.222	-86.260
Voorzieningen per 31-12	92.015	5.893	107.850	16.962	130.032	352.752

Conform afspraken BAM en de gemeente Groningen is op basis van het **Meerjaren Onderhouds Plan** een voorziening gevormd.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d d

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraf voor identificatiedoeleinden

41. Langlopende schulden

	<u>Lening 1</u>	<u>Lening 2</u>	<u>Lening 3</u>	<u>Totaal</u>
Hoofdsom	816.804	690.691	525.000	2.032.496
Afgelost tot en met 31-12-2011	-187.820			-187.820
Restant hoofdsom	<u>628.984</u>	<u>690.691</u>	<u>525.000</u>	<u>1.844.676</u>
Aflossingen in 2012	-33.526	-22.086		-55.611
Restant hoofdsom per 31-12	<u>595.459</u>	<u>668.605</u>	<u>525.000</u>	<u>1.789.064</u>

Lening 1: In 2000 verstrekt door de Gemeente Groningen met een looptijd van 24 jaar. Het rentepercentage is 5,9%, aflossing vindt eenmaal per jaar in de maand mei plaats ad € 41.623.

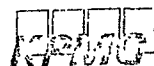
Lening 2: In 2011 verstrekt door de Gemeente Groningen met een looptijd van 20 jaar. Het rentepercentage is 4,2%, aflossing vindt middels annuïteiten per maand plaats ad € 4.325.

Lening 3: In 2010 verstrekt door de Rabobank Stad en Midden Groningen met een looptijd van 5 jaar. Het rentepercentage is 4,95%, de lening is aflossingsvrij. De verstrekte zekerheden voor deze lening zijn twee appartementen in Haren. De einddatum van deze lening is 31-12-2014.

42. Kortlopende schulden

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Crediteuren	599.682	3.326.494
Nog te betalen	105.812	197.928
Samenwerkingsverband Noord Nederland	167.700	167.700
Opgebouwde vakantiegeld- en verlofrechten	141.886	149.128
Vooruitontvangen gelden		567.600
Loonheffing en sociale lasten	125.500	148.185
Bankkrediet Rabobank		403.658
Saldo 31 december	1.140.580	4.960.693

Het betreft hier de stand van de nominale crediteuren. De kortlopende schulden zijn ten opzichte van 2011 sterk gedaald. De oorzaken hiervan zijn de gedeeltelijke afwikkeling van de subsidie voor de revitalisatie van het Groninger Museum door het SNN en door de eenmalige subsidie van de gemeente Groningen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <-> begroting 12
--	-----------------------	------------------------	-----------------------	--

45 Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidie gemeente Groningen	3.547.500	3.547.500	3.523.500	
Gemeente Groningen inzake depot	-56.497	-56.497	-56.497	
Budgetsubsidie provincie Groningen	1.296.900	1.296.900	1.264.000	

Subtotaal	4.787.903	4.787.903	4.731.003	
------------------	------------------	------------------	------------------	--

46 Budgetsubsidie huur

Budgetsubsidie huur Groninger Museum	441.982	441.982	441.982	
--------------------------------------	---------	---------	---------	--

Subtotaal	441.982	441.982	441.982	
------------------	----------------	----------------	----------------	--

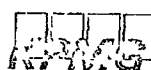
47 Entreegelden

Gemiddelde entreprijs per betalende bezoeker	7,80	7,37	7,40	
Aantal betalende bezoekers	<u>151.188</u>	<u>185.000</u>	<u>185.167</u>	
Omzet = gemiddelde prijs x aantal betalende bezoekers	1.179.228	1.363.450	1.371.007	-184.222
-/- toeslag projecten			-181.994	

Subtotaal	1.179.228	1.363.450	1.189.013	-184.222
------------------	------------------	------------------	------------------	-----------------

Bezoekersprofiel				
Volbetalende bezoekers	40.551	68.000	55.183	-27.449
Bezoekers met korting	28.884	37.000	36.277	-8.116
Museumjaarkaart	81.753	80.000	93.707	11.753
Betalende bezoekers	151.188	185.000	185.167	-33.812
Museumweekend	4.484	2.270	2.317	2.214
Opening tentoonstelling	2.500	6.280	6.400	3.780
Bank Giro Loterij	658	2.990	3.040	2.332
Educatieve projecten	2.500	3.070	3.125	570
Commerciële ontvangsten	7.542	6.250	6.349	1.292
Overige bezoekers	8.306	12.640	7.624	4.934
Overige bezoekers	25.990	33.500	28.855	-7.510
Totaal bezoekers	177.178	218.500	214.022	-41.522

Gemiddelde omzet per betalende bezoeker	7,80	7,37	7,40	
--	-------------	-------------	-------------	--

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d d

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Prestatieverklaring Stichting Groninger Museum voor Sted en Lande
KPMG Accountants N.V.

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <> begroting 12
--	-----------------------	------------------------	-----------------------	---

48 Pachten

Pacht Groninger Museumcafé BV	51.463	33.000	33.000	18.463
Vergoeding inventaris Groninger Museumcafé BV	5.893			
Pacht Groninger Museumwinkel BV	11.340	11.345	11.340	-5

Subtotaal	68.696	44.345	44.340	18.458
------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

49 Omzet collecties

Verkoop ecta's e.d.	15.613	10.000	7.101	5.613
Opbrengst verhuur deel depot	89.835	90.768	89.068	-933
Mondriaan Stichting	90.000	87.500	87.500	2.500
BankGiro Loterij	300.000	300.000	300.000	
Bijdrage vrienden	6.000	28.500	28.500	-22.500
Bijdrage collecties K&O	94.500		98.700	94.500
Gemeente Groningen bijdrage depot	56.497	56.497	56.497	
Provincie inzake depot	45.400	45.400	45.400	
Diverse bijdragen collectie	90.000	5.000		85.000

Subtotaal	787.845	623.665	712.766	164.181
------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

De overschrijding wordt veroorzaakt door de ontvangen bijdrage van Stichting Kunst en Economie (K&O). K&O ontvangt per bruikleen van het Groninger Museum een vergoeding van € 175. Het totaal bedrag van deze vergoedingen worden aan het eind van het jaar geschonken aan het Groninger Museum. Onder de post kosten collecties worden de bruikleenvergoedingen verantwoord.

50 Omzet presentaties

Sponsoring / overname	547.436	130.500	646.175	416.936
Verkoop catalogi	182.828	94.175	114.895	88.653
Diversen / educatie		5.000	31.900	-5.000

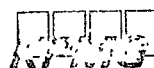
Subtotaal	730.264	229.675	792.970	500.589
------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

De overschrijding op de post presentaties wordt grotendeels veroorzaakt door het project Group of Seven. Medio 2012 werd besloten om het project op te nemen in de programmering van het Groninger Museum.

51 Omzet educatie

Omzet publieksactiviteiten-educatie	27.263	38.650	20.571	-11.387
-------------------------------------	--------	--------	--------	---------

Subtotaal baten	27.263	38.650	20.571	-11.387
------------------------	---------------	---------------	---------------	----------------

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden

KPMG LLP, CHARLOTTE, N.C.

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <> begroting 12
--	-----------------------	------------------------	-----------------------	---

52 Omzet commerciële activiteiten

Opbrengst commerciële activiteiten	128.314	55.550	51.173	72.764
Opbrengst huur ontvangsten	18.999	30.000	32.340	-11.001
Subtotaal	147.313	85.550	83.513	61.763

53 Diverse baten

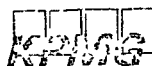
Diverse baten lopend jaar	35.790	38.649	83.205	-2.859
Bijdrage gemeente Groningen en provincie Groningen	2.400.000		297.000	2.400.000
Subtotaal	2.435.790	38.649	380.205	2.397.141

Onder post diverse baten worden de bijdragen van de gemeente Groningen en provincie Groningen verantwoord.

64 Resultaat deelnemingen

Afboeking rekening-courant Groninger Museumcafé BV	-110.109			-110.109
Deelneming Groninger Museum Enterprises BV	-92.015		-18.000	-92.015
Subtotaal	-202.124		-18.000	-202.124

De exploitatie van Groninger Museumcafé BV (café) is per 1 september 2012 verkocht, vanaf deze datum wordt het café verpacht. Alle opbrengsten lopen vanaf 1 september 2012 via de rekening van het Groninger Museum. Daarom is de rekening-courant verhouding, welke het Groninger Museum had op het café, afgeboekt. Verder is besloten om deelnemingen met een negatief eigen vermogen te voorzien in de enkelvoudige rekening van het Groninger Museum. Het vermogen van Groninger Museum Enterprises BV is negatief, vandaar dat het eigen vermogen van de BV als voorziening is opgenomen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden.
KPMG Accountants BV

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <> begroting 12
--	-----------------------	------------------------	-----------------------	---

54 Personeelskosten

Formatie	2.644.503	2.685.808	2.856.184	-41.305
Tijdelijk personeel	220.714	199.794	234.947	20.920
Dienstkleding	4.906	14.281	7.210	-9.375
Budget OR	2.990	1.632	1.797	1.358
Personeelsactiviteit	11.234	15.865	14.810	-4.631
Reiskosten woon-werk verkeer	23.096	24.491	23.179	-1.395
Opleidingskosten	12.142	80.574	12.331	-68.432
Kosten Arbodienst	7.378	8.729	8.643	-1.351
Salarisadministratie	9.905	14.431	14.303	-4.526
Overige personeelskosten	71.240	57.420	70.458	13.820

Subtotaal	3.008.108	3.103.025	3.243.862	-94.917
------------------	------------------	------------------	------------------	----------------

55 Afschrijvingskosten

Afschrijving investeringen	266.157	183.379	230.476	82.778
----------------------------	---------	---------	---------	--------

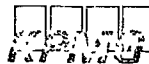
Subtotaal	266.157	183.379	230.476	82.778
------------------	----------------	----------------	----------------	---------------

56 Huisvesting

Huur Groninger Museum	441.982	441.982	441.982	
Depot Hoogkerk	243.389	256.500	243.895	-13.111
Zakelijke lasten	173.484	163.764	160.316	9.720
Voorziening onderhoud depot	22.763	22.763		
Voorziening onderhoud GM	107.850	107.850		
Voorziening inventaris café	5.893			
Gas, water en licht	178.549	243.759	223.407	-65.210
Overige huisvestingskosten	26.139	26.781	43.488	-642
Onderhoud GM eigen	26.473	24.767	18.826	1.706
Schoonmaakartikelen	24.181	34.331	26.498	-10.150
Gereedschap	1.774	5.232	1.468	-3.458
Inkopen kantine	17.811	17.732	19.227	79
Contracten schoonmaak en lease	134.764	106.907	115.122	27.857
Onderhoud GM via RoEz	289.231	296.877	285.350	-7.646
Doorbelaste kosten revitalisatie	126.192	212.647	96.376	-86.455

Subtotaal	1.820.475	1.961.892	1.675.955	-147.310
------------------	------------------	------------------	------------------	-----------------

Het Groninger Museum wordt gehuurd van de gemeente Groningen dienst RO/EZ. De huursom over 2012 bedroeg € 441.982. Voor het genoemde bedrag wordt jaarlijks een exploitatiesubsidie van de gemeente Groningen ontvangen. De energiekosten zijn laag want onder deze post zijn diverse afrekeningen uit 2011 verantwoord.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatie doeleinden

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <-> begroting 12
--	-----------------------	------------------------	-----------------------	--

57 Algemene kosten

Museumladder	11.693	13.150	12.794	-1.457
Folder en Knipselkrant	23.492	7.783	7.969	15.709
Overige kosten	10.731	15.615	6.010	-4.884
Marketing	22.928	1.030	12.281	21.898
Contributies	16.213	15.085	12.428	1.128
Kantoorkosten	29.478	31.843	31.528	-2.365
Bankkosten	9.493	10.500	5.255	-1.007
Portikosten	15.606	15.177	15.027	429
Datacommunicatie	55.822	55.746	51.366	76
Controle en advieskosten	57.854	35.704	55.644	22.150
Kopieerkosten	39.320	30.272	29.972	9.048
Representatie	16.962	17.599	19.696	-637
Bestuurskosten	1.646	7.131	7.141	-5.485
Reis en verblijfkosten	15.187	17.151	12.041	-1.964
Jaarverslag	439	5.000	545	-4.561
Kosten bedrijfsauto's	35.816	25.248	34.153	10.568
Kosten beveiliging	5.944	13.795	12.162	-7.851
Automatisering	101.392	71.729	80.834	29.663

Subtotaal	470.016	389.558	406.846	80.458
------------------	----------------	----------------	----------------	---------------

58 Kosten commerciële activiteiten

Kosten commerciële activiteiten	44.122	55.550	67.608	-11.428
Kosten inhuur derden	38.933		8.370	38.933

Subtotaal	83.055	55.550	75.978	27.505
------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

59 Kosten collecties

Aankoopbudget

A, G en K	10.818	10.000	2.892	818
Beeldende kunst	99.186	45.000	61.554	54.186
Aankopen BankGiro Loterij	300.000	300.000	300.000	
Mondriaan Stichting	90.000	87.500	70.001	2.500

Kosten collectie

Onderhoud collecties	6.606	15.000	9.863	-8.394
Documentatie	1.293	3.586	2.643	-2.293
Materialen	1.281	5.050	4.289	-3.769
Transportkosten intern	548	2.576	621	-2.028
Verzekering kunstcollectie	26.021	25.710	26.339	311
Bruikleenvergoeding K & O	94.500		98.700	94.500

Subtotaal	630.253	494.422	576.902	135.831
------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Het Groninger Museum betaalt per bruikleen een vergoeding van € 175 aan Stichting Kunstbezit en Oudheden (K&O).
 Het totaal bedrag aan vergoedingen wordt aan het eind van het jaar geschonken aan het Groninger Museum.
 Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening 2012

	Rekening 2012 €	Begroting 2012 €	Rekening 2011 €	Afwijking rekening 12 <-> begroting 12
--	-----------------------	------------------------	-----------------------	--

60 Kosten presentaties

Vorbereiding	809.073	531.085	951.935	277.988
Uitvoering inrichting	168.325	116.557	218.164	51.768
Communicatie en marketing	234.957	180.405	363.243	54.552
Publieksactiviteiten	195.825	191.462	439.040	4.363
Kosten catalogi	221.312	99.666	109.166	121.646
Kosten overige presentaties	60.290		332.014	60.290
Extra kosten presentaties Fonds Kunst en Economie			235.812	

Subtotaal	1.689.782	1.119.175	2.649.373	570.607
------------------	------------------	------------------	------------------	----------------

De overschrijding op de post presentaties wordt grotendeels veroorzaakt door het project Group of Seven. Medio 2012 werd besloten om het project op te nemen in de programmering van het Groninger Museum.

61 Kosten educatie

Website educatie	1.981	1.639	851	342
Schoolprogramma's BO en VO	12.345	14.671	10.502	-2.326
Kinderactiviteiten algemeen	1.505	3.805	1.067	-2.300
Museumdocenten	22.428	28.595	26.726	-6.167
Project Juniorclub	6.081		3.475	6.081
Boeken	3.070	2.987	2.513	83
Abonnementen	5.181	4.337	3.618	844
Kosten infocentrum	67.451	127.650	132.763	-60.199

Subtotaal	120.042	183.684	181.515	-63.643
------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

62 Diverse lasten

Diverse lasten lopend jaar	102.896	40.000	25.404	62.896
Kosten reorganisatie	600.333			600.333
Kosten beleidsherstructurering	13.601		229.603	13.601

Subtotaal	716.830	40.000	255.007	676.830
------------------	----------------	---------------	----------------	----------------

De reorganisatie van het Groninger Museum is afgerond, alle kosten zijn verwerkt in de post kosten reorganisatie.

63 Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten	52.046	59.984	109.528	-7.938
-------------	--------	--------	---------	--------

Subtotaal	52.046	59.984	109.528	-7.938
------------------	---------------	---------------	----------------	---------------

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants LLP

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie van Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over 2012 van Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande te Groningen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2012 en de geconsolideerde en enkelvoudige exploitatierekening over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het Bestuursverslag beide in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

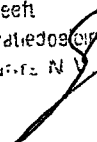
Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de in Nederland geldende van toepassing zijnde grondslagen voor de financiële verslaggeving, Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Verklaring betreffende het Bestuursverslag

Wij vermelden dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het Bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' is opgesteld. Tevens vermelden wij dat het Bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Groningen, 11 april 2013

KPMG Accountants N.V.

M.T. van Opzeeland RA

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized 'S' or similar character, written over the text 'KPMG Accountants N.V.'.

OVERIGE GEGEVENS

Bestemming van het resultaat

Bestemming resultaat 2012

De geconsolideerde rekening 2012 sluit met een positief resultaat van € 1.616.686.
Het resultaat is als volgt opgebouwd:

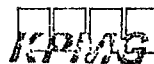
Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande	€ 1.547.397
Correcties die geconsolideerd al zijn verwerkt	€ 92.015
Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum	-/- € 15.855
Groninger Museumcafé BV	€ 68.941
Groninger Museumwinkel BV	-/- € 26.445
Groninger Museum Enterprises BV	-/- € 49.367
Geconsolideerde resultaat 2012	€ 1.616.686

Het bestuur van de Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande en het bestuur van Stichting Kunstbezit en Oudheden Groninger Museum stellen voor om het resultaat over 2012 de volgende bestemming te geven:

Algemene reserve per 1-1-2012	-/- € 724.834
Dotatie algemene reserve	<u>€ 1.616.686</u>
Algemene reserve per 31-12-2012	€ 891.852

Het kapitaal van de Stichting Groninger Museum ziet er per 31-12-2012 als volgt uit:

	<u>31-12-2012</u>	<u>01-01-2012</u>
Stichtingskapitaal	€ 45	€ 45
Nominaal vermogen legaten	€ 327.169	€ 327.169
Algemene reserve	<u>€ 891.852</u>	-/- <u>€ 724.834</u>
Kapitaal	€ 1.219.066	-€ 397.620

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

Tekenblad

JAARREKENING 2012

Gezien en voor akkoord bevonden

26 maart 2013

Namens de Raad van Toezicht

-

N. van Hulst

Namens het Groninger Museum

-

A.R.W. Blühm

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

11 APR. 2013

(mede) betrekking heeft
Paraaf voor ieder lid van de Raad van Toezicht
KPMG Accountants